

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a JUDr. Dany Černé v právní věci žalobce: T. D. B., státního příslušníka Vietnamu, bytem S. č. p. 405, zastoupeného Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, 602 00 Brno, proti žalované Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, poštovní schránka 155/S0, 140 21 Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie, ze dne 2. 6. 2009, č. j. CPR-2340-1/ČJ-2009-9CPR-C215,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 13. 1. 2009 zrušila Policie České republiky, Oblastní ředitelství Služby cizinecké policie Brno, Inspektorát cizinecké policie Brno, Oddělení povolování pobytu, podle § 87l odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon č. 326/1999 Sb.“), žalobci povolení k trvalému pobytu na území České republiky, neboť žalobce se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu tím, že jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.

Žalobcovo odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto rozhodnutím Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie, ze dne 2. 6. 2009, a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Odvolací orgán nesouhlasil s námitkou, že zrušení povolení k trvalému pobytu by mělo být provedeno formou přezkumného řízení nebo obnovy řízení; jde zde o nové řízení. Neobstojí ani námitka retroaktivity, neboť v době, kdy bylo toto řízení zahájeno, již byla příslušná norma v zákoně č. 326/1999 Sb. obsažena. Žalobce podal žádost o

povolení k trvalému pobytu poté, co mu vypršela platnost turistického víza, na základě uznání otcovství k nezletilému K. G. Otcovství však neuznal proto, aby mohl o dítě pečovat, pomáhat jeho matce s výchovou a výživou, ale jen aby mohl na základě této skutečnosti požádat o povolení k trvalému pobytu. Toto účelové jednání je zneužitím práva.

V žalobě proti rozhodnutí vydanému ve II. stupni žalobce uvedl, že § 871 zákona č. 326/1999 Sb. je hmotněprávní normou, tj. neupravuje samotný druh řízení, a proto je nutné ji podřadit pod již existující druh řízení podle správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.). V případě, kdy dochází ke zpětnému zrušení práva přiznaného pravomocným rozhodnutím na základě skutečností, které existovaly již v době jeho vydání, je nutné postupovat cestou přezkumného řízení nebo obnovy řízení. Způsob, jakým správní orgán odůvodnil svůj postup v řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu, je nepřezkoumatelný. Skutečnost účelově uznaného otcovství, kterou má správní orgán za prokázanou, vznikla ke dni vydání rozhodnutí o povolení k trvalému pobytu, resp. ke dni vydání průkazu o trvalém pobytu, tj. k 29. 8. 2006. Pojem zrušení povolení k trvalému pobytu z důvodu účelově prohlášeného souhlasu s určením otcovství však zná zákon č. 326/1999 Sb. až od 21. 12. 2007. Postup správních orgánů je tak v rozporu se zákazem retroaktivity a se zásadou ochrany nabytých práv; vysvětlení žalované k této námitce je opět nepřezkoumatelné. Dále ze současné judikatury (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2009, č. j. 8 Ca 416/2007-28) vyplývá, že se žalovaná měla zabývat rodičovskou zodpovědností bez ohledu na prokázaný či neprokázaný faktický vztah mezi žalobcem a jeho nezletilým dítětem. Žalobce navrhl, aby soud předložil Ústavnímu soudu návrh na zrušení § 871 zákona č. 326/1999 Sb., který odporuje zásadě ochrany práv nabytých v dobré víře a zásadě právní jistoty, neboť neobsahuje žádné zákonné omezení pro správní orgán – např. lhůty, v jejichž rámci lze zrušit již jednou přiznané povolení. Žalobce proto navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí i rozhodnutí vydané v I. stupni a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný správní orgán ve vyjádření k žalobě setrval na závěrech vyslovených v napadeném rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. Správní řízení ve věci zrušení povolení k trvalému pobytu z důvodu účelového otcovství bylo zahájeno teprve dne 25. 3. 2008, přičemž možnost zrušit udělený trvalý pobyt z tohoto důvodu upravoval zákon č. 326/1999 Sb. již od 21. 12. 2007.

Ze správního spisu soud zjistil, že v řízení ve věci zrušení povolení k trvalému pobytu vypovídala paní E. G., matka nezletilého K. G. Uvedla, že byla uvedena v omyl svým známým panem Bílým, který si od ní vyžádal její občanský průkaz a synův rodný list s tím, že jí zařídí příspěvek na bydlení. Dále jí pan Bílý předložil nějaké listiny, které podepsala, protože si myslela, že je to nutné kvůli získání příspěvku na bydlení. Poté se však na matrice dozvěděla, že synovi bude vydán nový rodný list a jako otec bude zapsán žalobce (kterého paní G. vůbec neznala). S tím paní G. nesouhlasila a v současnosti se domáhá zrušení otcovství. Výslechu paní G. se žalobce nezúčastnil, ani později její výpověď nijak nekomentoval.

Žaloba není důvodná.

Podle § 871 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., ve znění do 20. 12. 2007, zruší policie nebo ministerstvo rozhodnutím povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení uzavřel manželství s cílem získat povolení k trvalému pobytu; to neplatí, pokud se z manželství narodilo dítě nebo bylo v době trvání manželství manžely dítě nezrušitelně osvojeno. Podle tohoto ustanovení ve znění od 21. 12. 2007 Policie nebo ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.

Napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné. Tam, kde žalobce namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí, spíše polemizuje s věcným řešením, které přijal správní orgán. I když je argumentace správního orgánu poměrně stručná, nepovažuje to soud za vadu; z odůvodnění je vždy zřejmé, jaká úvaha vedla správní orgán k danému závěru.

Neobstojí argumentace žaloby o tom, že při rušení oprávnění, které již bylo pravomocně přiznáno, je nutné postupovat buď cestou obnovy řízení, nebo přezkumného řízení, a že správní orgány pochybily, pokud neuvedly, podle kterého z těchto druhů řízení postupovaly. V řízeních podle zákona č. 326/1999 Sb. se v zásadě postupuje podle správního řádu, s výjimkami výslovně stanovenými v § 168 a § 169 zákona č. 326/1999 Sb.; to však zároveň neznamená, že jakýkoli postup podle zákona č. 326/1999 Sb. se nesmí lišit od postupů popsanych správním řádem – takové tvrzení by popíralo vztah zákona č. 326/1999 Sb. jako zákona speciálního a správního řádu jako zákona obecného. V řízeních podle speciálního zákona se postupuje v souladu s pravidly stanovenými obecným zákonem právě jen tam, kde speciální zákon nestanoví jinak; zpravidla však speciální zákon zná i své vlastní postupy, které jsou charakteristické právě pro oblast jím upravovanou a které se nevyskytují v obecné úpravě. Žalobě lze přisvědčit pouze v tom, že řízení ve věci zrušení povolení k trvalému pobytu skutečně nespadá ani pod obnovu řízení či pod nové řízení podle § 100 a § 101 správního řádu, ani pod přezkumné řízení podle § 94 správního řádu; soud však nevidí důvod, pro který by sem toto řízení spadat muselo. Zrušení jednou přiznaného práva, konkrétně povolení k trvalému pobytu, je možné právě speciálním postupem podle § 871 zákona č. 326/1999 Sb.; v tom, že zákon č. 326/1999 Sb. takový speciální postup upravuje, nespatřuje soud nic závadného.

Správní orgány neporušily ani zákaz retroaktivity. Pro rozhodnutí vydané v řízení o zrušení účelově uznaného otcovství není podstatné, za účinnosti jaké právní úpravy bylo žalobci otcovství zapsáno. Zákon nestanoví žádnou maximální lhůtu, v níž lze zrušit dříve vydané povolení; zrušit povolení k trvalému pobytu lze tak i cizinci, který získal povolení (kdykoli) v minulosti, pokud jeho tehdejší chování je možné kvalifikovat slovy nyní účinného zákona jako obcházení zákona spočívající v účelově uznaném otcovství. Podle § 871 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., ve znění do 20. 12. 2007, platilo, že Policie nebo ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení uzavřel manželství s cílem získat povolení k trvalému pobytu; až novelizace účinná k 21. 12. 2007 a reagující na to, že cizinci začali ve větší míře obcházet zákon a prohlašovat otcovství k dětem českých státních občanek, jejichž biologickými otci přitom nebyli, stanovila, že povolení k trvalému pobytu se zruší tomu, kdo se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství. Žalobce se dovolává zásady ochrany nabytých práv; ta však platí jen pro případy, kdy práva byla nabyta v dobré víře, a to není podle soudu případ žalobce. Žalobce sám svou dobrou víru nijak neprokazuje, hovoří o dobré víře v obecné rovině, jako by o ní v jeho případě ani nebylo možné pochybovat; podle soudu jsou však pochybnosti na místě (s ohledem na výpověď paní G. a na to, že žalobce neuvedl nic, čím by její tvrzení vyvrátil).

Důvodná není ani námitka týkající se rodičovské zodpovědnosti, k níž je podle žalobce potřeba přihlížet bez ohledu na skutečnou existenci vztahu mezi cizincem a dítětem, k němuž bylo uznáno otcovství. Jednak je poněkud nadnesené označovat za „současnou judikaturu“ ojedinělý rozsudek Městského soudu v Praze, jímž ani nebyl vysloven závazný hmotněprávní názor, pouze bylo napadené rozhodnutí zrušeno pro nepřezkoumatelnost; jednak v této věci bylo zjištěno, že žalobce svou rodičovskou zodpovědnost nevykonával. Za výkon rodičovské zodpovědnosti nelze považovat to, že se cizinec s dítětem nestýká, dokonce ho nikdy ani neviděl a na jeho výchovu nijak finančně nepřispěl. Apelovat na to, že povolení k trvalému

pobytu nemůže být zrušeno, protože cizinec by tak nemohl vykonávat svou rodičovskou zodpovědnost, stěžít může ten, kdo tuto svou povinnost dosud neplnil.

Z úvah uvedených výše je zřejmé, že soud nepovažuje úpravu obsaženou v § 87l odst. 1 písm. b) za nepřiměřenou nebo dokonce neústavní; nevyhověl proto žalobcovu návrhu na to, aby požádal Ústavní soud o zrušení toho ustanovení. (Petrně omylem vztáhl žalobce svůj návrh na zrušení na celý § 87l odst. 1, tedy včetně možnosti zrušit povolení k trvalému pobytu v případě, že cizinec ohrožuje bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek, nebo v případě, že nepobývá na území po dobu delší než dva po sobě jdoucí roky.)

Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované (právní nástupkyni původní žalované) pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 31. srpna 2012

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: J.Válková